

VEŽITE SE, POLIJEĆEMO!

U nastavi Hrvatskoga jezika učenici 8. d i 8. e sudjelovali su u školskom projektu istražujući podatke o životu i radu Dragutina Novaka i Slavoljuba Penkala te pišući njihove biografije. Cjelovito su pročitali književno djelo pisca i pilota Richarda Bacha *Galeb Jonathan Livingston* te pisali sastavke nadahnute idejnim porukama Bachove alegorijske pripovijetke.

Potaknuti književnim djelom Richarda Bacha te biografijama Penkale i Novaka, izrazili su i osobnije doživljaje pišući stihove nadahnute motivima neba, krila, leta...

U završnoj etapi projektnih aktivnosti učitelj Stjepan Krajček učeničkim je uradcima dao grafički i likovni identitet. Želimo vam užitak u čitanju!

Ariana Etlinger, prof. hrvatskog jezika

PENKALA NA PAPIRU

Toliko sam puta u životu koristio penkalu, smatram da ste i vi, i da su penkale nešto što uzimamo zdravo za gotovo. Svaki dan svijet koristi milijune penkala, neformalno nazvanih „kemijskama“, ili na engleskom jeziku „pen“. Iako su penkale danas toliko zastupljene, rijetko razmišljamo o čovjeku čije ime nose, o tom vizionaru, inovatoru i geniju, o Slavoljubu Penkali.

Slavoljub Eduard Penkala rođen je 20. travnja 1871. u gradiću Liptovskom Mikulašu, tada u sastavu Austro-Ugarske, a danas u Slovačkoj. Maturirao je 1892. godine te diplomirao na Kraljevskoj visokoj tehničkoj školi u Dresdenu 1898. godine. Nakon što je stigao u Zagreb, Penkala je počeo eksperimentirati i izrađivati izume. Mnoge je od njih patentirao, a među njima se ističe prva praktična verzija mehaničke olovke s tintom koju je patentirao 1906. godine. Njegov izum omogućio je kontinuirano i praktično pisanje bez potrebe za umakanjem u tintu. Osim mehaničke olovke, Penkala je patentirao i druge izume kao što su proces za proizvodnju vodene boje te pneumatski kočioni sustav za željezničke vagone. Penkala je govorio, čitao i pisao njemački, slovački, poljski, mađarski i francuski. Pohađao je sate violine, gdje je sreo svoju buduću suprugu Emiliju Staffregen, s kojom će imati četvoro djece. 1908. godine Penkala započinje rad na svom zrakoplovu, koji je dizajnirao da bude vrlo jednostavan za upravljanje. Izgradio je hangar između Selske ceste i potoka Črnomerec, gdje je 1910. poletio mladi Dragutin Novak, postavši prvim hrvatskim pilotom. Kasnije te godine, avion je oštećen te Penkala odlučuje odustati od popravka. Osnovao je svoju tvrtku s dvojicom austrijske braće koju su nazvali „Penkala-Eduard Moster & Co.“ te su zajedno sagradili tvornicu u Zagrebu. Tvrtka je kasnije preimenovana u „Penkala d.d.“ a tvornica u „Tvornicu olovaka Zagreb“.

Slavoljub Penkala preminuo je 5. veljače 1922. u Zagrebu. Život ovog genijalnog izumitelja zaista je bogat iskustvom, njegovi izumi i danas utječu na ljude te je ostavio neizbrisiv trag baš poput njegove penkale koja ostavlja trag na papiru. Pitanje je hoće li itko ikada imati takvu maštu, kreativnost i ideje koje će ostaviti takav trag na papiru i trag na svijetu, kao što je to Slavoljub Penkala učinio. Riječima „trag na papiru“ htio sam reći kako književnici koji pišu svoja djela ostavljaju doslovni „trag na papiru“, koji ostaje i nakon njihove smrti, a Slavoljub Penkala svojim je izumom ostavio „trag na papiru“ u vidu izum a kojim su mnogi od njih napisali svoja djela.

Matej Ševrović, 8. d

DRAGUTIN NOVAK ZADIVIO ME SVOJIM POSTIGNUĆIMA

Dragutin Novak iznimna je figura u povijesti hrvatskog zrakoplovstva. Rođen je 16. veljače 1892. godine u Zagrebu, Ilica 19. Od djetinjstva pokazuje veliki interes za letenje i zrakoplovstvo te je naposljetku i postao prvi hrvatski pilot.

Imao je teško djetinjstvo. U ranoj dobi ostaje bez roditelja pa je brigu o njemu preuzela teta. Pohađao je osnovnu školu u Krajiškoj ulici, a potom je završio zanat za preciznu mehaniku. Nakon školovanja odlučio je slijediti svoju strast te uspješno završivši obuku i stekavši potrebne vještine za upravljanje zrakoplovom, postaje pilot. 1910. godine odlazi u Budimpeštu gdje je nazočio natjecanju aviona. Po povratku u Zagreb pridružuje se Slavoljubu Penkali i pomaže u izradi i poboljšanju zrakoplova. Svojim letom s vojnog vježbališta u Zagrebu 22. lipnja 1910. godine postaje prvim hrvatskim pilotom. Letio je zrakoplovom koji je konstruirao Penkala te su njih dvojica u tom razdoblju bili nerazdvojni. Nažalost, Penkala odustaje od daljnjih zajedničkih istraživanja i suradnje nakon što se jedan zrakoplov oštetiо prilikom Novakovog leta 20. listopada 1910. godine. Novakova sljedeća suradnja bila je s fotografom i poduzetnikom Mihajlom Merćepom i braćom Slovencima Edvardom i Joškom Rusjanom. Braća Rusjan i Dragutin Novak udružili su se u projektu izrade zrakoplova, a Merćep im je bio financijska podrška. Edvard Rusjan poletio je na probni let iznad Zagreba krajem 1910., no, nažalost, umire u Beogradu 1911. godine. Novak nastavlja raditi s Joškom Rusjanom te su zajedničkim snagama osmislili mnoga poboljšanja na raznim verzijama Merćep-Rusjanovog zrakoplova. Upravljavajući jednim od tih zrakoplova, Novak je pobijedio na Drugom avijatičarskom natjecanju u Budimpešti 20. i 21. kolovoza 1911. Pobjeđuje i 5. svibnja 1912. na aeromitingu u Grazu, no tamo doživljava i tragičan pad. Merćep ga tada iznevjeri i napusti te se tako nesretno završila i druga Novakova suradnja. Kad se oporavio, radio je u tvornici Puch u Grazu, a 1913. vraća se u Hrvatsku. Sljedeće godine odlazi u vojsku te ubrzo biva premješten u avijaciju Austro-Ugarske Monarhije. Bio je poznat po svojoj hrabrosti i avijatičarskim vještinama te je za svoje zasluge dobio mnoge nagrade. Nakon što je oglušio na lijevo uho zbog eksplozije granate pored njegovog aviona, 1916. godine postaje učitelj letenja. Uvijek je bio spreman dijeliti svoje iskustvo i znanje s drugima te je mnogima bio i uzor. Unatoč svojim uspjesima, završetkom Prvog svjetskog rata napušta vojsku i vraća se obitelji u Križevce te se više nikada nije vinuo u zrak, čak ni kao putnik. Do kraja života radio je različite poslove u Križevcima, gdje je preminuo 31. listopada 1978. u 86. godini života. U Križevcima, na kući u kojoj je živio postavljena mu je spomen-ploča.

Novakov život bio je ispunjen brojnim izazovima, uzbuđenjima i avanturama u zraku. Mene je snažno inspirirao i zadivio svojim izumima i postignućima. Doživljavam ga posebnom, snažnom i uspješnom osobom koja je ostavila dubok trag u povijesti hrvatskog zrakoplovstva.

Generacijama se njegovu pisaljku jednostavno naziva penkalom

U sklopu školskog projekta „Vežite se, polijećemo!“ istražili smo postignuća Slavoljuba Penkale, izumitelja i konstruktora zrakoplova iz 1910. godine, koji je za potrebe izgradnje tog zrakoplova sagradio hangar baš na prostoru koji se danas nalazi u susjedstvu naše Područne škole Pongračevo.

Iako porijeklom iz Slovačke, Penkala je za život odabrao Zagreb. Nakon diplome na Kraljevskoj visokoj tehničkoj školi u Dresdenu taj inženjer kemije nastanio se 1904. u kući koja danas odgovara adresi Trg kralja Tomislava 17, gdje mu se nalazi i spomen ploča. Život u Zagrebu toliko se svidio njemu i obitelji da je svoje ime Eduard promijenio u hrvatsko ime Slavoljub. Taj brkati, stasiti i uvijek otmjeno odjeven muškarac uskoro je postao omiljen među Zagrepčanima zbog svoje kreativnosti, a i otpora prema mađarizaciji.

Penkala je bio izrazito plodonosan izumitelj u području zrakoplovstva, fizike, mehanike i kemije. Teško je izbrojiti sve njegove izume jer ih ima više od 80, ali slavan je postao po mehaničkoj olovci patentiranoj 1906. Način na koji spiralni umetak za olovku vanjskom vrtnjom istiskuje minu nije se promijenio ni do danas. Nedugo nakon mehaničke olovke, 1907. Penkala je konstruirao i nalivpero. Pera su bila izrađena od zlata, a okretanjem drška uz pomoć spiralnoga mehanizma pero se uvlačilo i izvlačilo iz tijela nalivpera. Penkaline olovke i nalivpera izvozile su se u više od 70 zemalja svijeta, a tvornica iz Branimirove ulice 1911. godine zapošljavala je oko 800 radnika i bila u to vrijeme jedna od najvećih tvornica pišaćeg pribora u svijetu.

U području zrakoplovstva Penkala je važan kao konstruktor prvog hrvatskog zrakoplova, organizator prvog uzletišta te instruktor i odgojitelj prvog hrvatskog pilota Dragutina Novaka. Zrakoplov dvokrilac patentirao je 1909. te ga počeo konstruirati i izrađivati na tadašnjem vojnom vježbalištu između Selske ceste i potoka Črnomerec. Godinu dana kasnije zrakoplov, koji je tisak nazivao „Leptir“, bio je gotov, a Novak je uspješno poletio. Zrakoplov, dug 11 metara s rasponom krila od 9 metara i pogonjen motorom snage 25 KS, letio je na visini od 10 metara. No, nakon jedne nesreće u kojoj se zrakoplov ošteti, Penkala je ipak odustao od zrakoplovstva.

Izumi koji su nam olakšali svakodnevicu, među ostalima, bili su prvi termofofor, termos boca, džepna baterijska lampa, rotacijska četkica za zube, deterdžent za pranje rublja, kočnice za vagone, anodne baterije, insekticid, manometar, dinamometar...

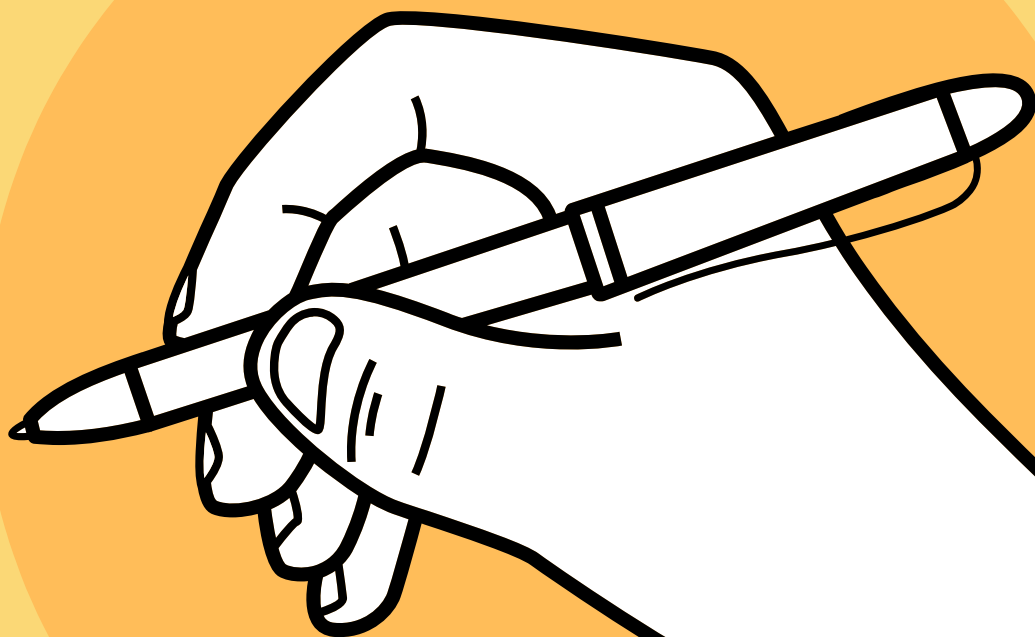
Penkala je nastojao da se njegovi izumi počnu proizvoditi i time dobiju uporabnu vrijednost, stoga je i sam bio osnivač nekoliko poduzeća. Osim tvornice mehaničkih olovaka, Penkala je u suradnji s poduzećem Edison-Bell osnovao tvrtku i započeo proizvodnju prvih gramofonskih ploča „Edison-Bell Penkala record“ u toj tvornici.

Također se posvetio i poboljšanju gramofonskih igala.

Plodonosna Penkalina istraživanja prekinuo je Prvi svjetski rat. Po završetku rata obolio je od malarije, što je značajno narušilo njegovo zdravlje. Nakon jednog službenog puta s kojeg se vratio s upalom pluća, Penkala iznenada umire 5. veljače 1922. u svojoj 51. godini.

Preminuo je na vrhuncu svog izumiteljskog stvaralaštva, ali su preživjeli njegovi izumi i njegova djela. Slavoljub Penkala ostao je upamćen kao jedan od najvećih izumitelja Hrvatske. Generacijama se njegovu pisaćem alatu jednostavno zvalo penkala. Mnoga su ljubavna pisma napisana penkalom po prezimenu svog slavnog izumitelja, čovjeka koji je naš život obogatio mnogim korisnim izumima i koji nas je tom olovkom učinio poznatima u svijetu.

Una Horvat, 8. d

Prvi hrvatski pilot

Dragutin Karlo Novak, prvi hrvatski pilot, ostavio je neizbrisiv trag u povijesti hrvatskog zrakoplovstva. Rođen je u Zagrebu, 16. veljače 1892., gdje je odrastao pod skrbništvom svoje tete nakon gubitka roditelja u ranim godinama. Osnovno obrazovanje stekao je u Zagrebu, nakon čega se uputio u Tropavu (Šleska), gdje je završio zanat precizne mehanike.

U mladosti se Novak zaljubio u zrakoplovstvo te se 1910. pridružio radu inženjera Slavoljuba Penkala na konstrukciji aviona. Njihova suradnja rezultirala je prvim zrakoplovnim letom u Hrvatskoj, u Zagrebu 22. lipnja 1910. godine s vojnog vježbališta u Čnomercu. Nakon toga, Novak je postao prvi hrvatski pilot u povijesti. Nakon incidenta 20. listopada 1910., kada se avion oštetio, Penkala je odustao od daljnjih istraživanja, ali Novak je nastavio svoju avanturu u zraku. Prešavši u tvrtku fotografa i poduzetnika Mihajla Merćepa, Novak je pomagao Slovincima, braći Edvardu i Jošku Rusjanu, u izradi njihovog aviona. Novak je sudjelovao u poboljšanju komandi za upravljanje avionom, što je dovelo do poboljšanja letnih značajki. Postao je poznat po svojim hrabrim letovima i uspjesima na raznim zrakoplovnim natjecanjima. Pobjedom na Drugom avijatičarskom natjecanju u Budimpešti 1911. godine, Novak je pokazao izvanredne pilotske vještine. Letio je na različitim lokacijama, uključujući Zagreb, Osijek i Graz. Tijekom Prvog svjetskog rata, Novak se pridružio vojsci Austro-Ugarske Monarhije i postao učitelj letenja u vojno-pilotskoj školi u Bečkome Novome Mjestu. Za svoje zasluge kao pilot odlikovan je brojnim medaljama i priznanjima.

Nakon povratka u Hrvatsku, nastanio se u Križevcima, gdje je radio u različitim područjima, uključujući paromlin, autobusni prijevoz i poljoprivredu. Preminuo je 31. listopada 1978. godine ostavivši iza sebe neizbrisiv trag u povijesti hrvatskog zrakoplovstva.

Dragutin Novak i Slavoljub Penkala, prvi hrvatski pilot i genijalni konstruktor, ostavili su dubok trag u pionirskim početcima razvoja hrvatskog zrakoplovstva, slično braći Wright u američkoj avijaciji.

Ana Brkić, 8. d

SLAVOLJUB PENKALA

Toliko školskih zadaća, toliko pisama, toliko pisanja, a jesmo li se ikad pitali čime pišemo... Kemijska olovka, nalivpero i tehnička olovka izumi su jednog Hrvata poljsko-nizozemskog podrijetla.

Jedan mali dječak sa svojih je pet godina rastavio sve satove koje je našao u kući, skinuo sve brave s ormara i ladica jer je bio radoznao i želio je vidjeti kako sve to radi. Srećom, maleni Eduard Penkala sve je to uspio i sastaviti. Rođen je 20. travnja 1871. godine u malom slovačkom gradiću gdje je završio osnovnu školu. Zbog velikog zanimanja za fiziku, kemiju i praktičnu mehaniku upisuje gimnaziju u Bielitzu. U Dresdenu je 25. ožujka 1898. diplomirao kemijsko inženjerstvo, a nakon toga i doktorirao. Govorio je, čitao i pisao njemački, slovački, poljski, mađarski, a služio se i francuskim jezikom. Budući da je bio svestran, upisao je i violinu gdje upoznaje i svoju buduću suprugu, pijanisticu Emiliju Stoffregen. I u glazbi je bio svestran. Iako je bio amater, svaki instrument koji bi uzeo svirao je izuzetno dobro. Nakon ženidbe dolazi u Zagreb koji mu se toliko svidio da je odlučio svoje ime kroatizirati i promijeniti u Slavoljub. U Zagrebu počinje stvarati svoje prve izume, a njih nije bilo malo: kemijska olovka, mehanička olovka, nalivpero, termos-boca, rotacijska četkica za zube, deterdžent za pranje rublja, pridušni uređaji i mnogi drugi. No, pored svih tih izuma, odmarajući se u prirodi, uočavao je leptire i ptice proučavajući njihovo slijetanje i polijetanje. Želio je napraviti letjelicu po uzoru na njih. Tako je već od 1908. do 1910. konstruirao prvi zrakoplov čije je uzletište bilo na vojnom vježbalištu između Selske ceste i potoka Črnomerec. Tamo je Dragutin Novak 22. lipnja 1910. godine poletio zrakoplovom Slavoljuba Penkale. Iako je doradivao svoj zrakoplov i usavršavao motorni pogon, 20. listopada 1910. zrakoplov se ošteti, a Penkala je odustao od daljnjih istraživanja u području zrakoplovstva.

Slavoljub Penkala ostavio je iza sebe mnoge izume koji su olakšali svakodnevni život, bio je simbol hrabrosti, strasti i vizionarstva čiji je utjecaj nadržastao granice vremena i prostora ostavljajući neizbrisiv trag u povijesti tehnologije i ljudskog napretka. Zbog upale pluća Penkala je preminuo u Zagrebu 5. veljače 1922. Svi njegovi izumi i inovacije primijenjeni su u industriji Hrvatske, ali i širom svijeta ostavljajući dubok i neizbrisiv trag.

Filip Burić, 8. e

Želim letjeti poput galeba Jonathana Livingstona

Svatko ima potencijale koje bi trebao razvijati te se usuditi poći u potragu za vlastitim smislom života i njegovim ostvarenjem.

Pročitavši pripovijetku „Galeb Jonathan Livingston“, naišao sam na još jedan zapis o neiscrpoj temi o smislu života. Možda zbog svoje trenutne faze važno mi je bilo uočiti mnoge poruke jednog pilota koji često nije imao tlo pod nogama. Vjerojatno je zbog te nesigurnosti puno promišljao pa je kroz ovu modernu bajku o galebu Jonathanu dotaknuo mnoge životne situacije. Galeb kojemu su narasla krila poput čovjeka je na pragu života. Može krenuti u više smjerova, a svaki smjer ima svoje značenje. Jonathan je volio let kao umjetnost, a ne kao sredstvo. U njemu je uživao dok bi drugi lovili hranu. Jato ga nije prihvaćalo jer se nije htio prilagoditi. Kao pojedinac smatrao je da ima svoj vlastiti put i nije dopuštao da ga itko spriječi na tom putu. Usavršavao je vještine letenja, tražio nove mogućnosti, kao što čovjek mora puno raditi na sebi kako bi došao do željenog cilja. Bilo je tu uspona i padova, puno žrtve, ali i unutarnje radosti i sreće jer je napravio ono što je volio. Iskreno, Jonathan izaziva divljenje jer nije ostao prosječan, svojom je upornošću i hrabrošću postigao neviđenu brzinu, a slušajući savjet mudrih, svladao je nadnaravne vještine. Dosegnuvši cilj, bio je sretan i ispunjen te je znanje uspješno podijelio s drugima.

Jonathan je svojim načinom razmišljanja i svojom upornošću postigao ono što nijedan galeb dotad nije postigao. Ako osjećamo da nešto možemo postići, trebamo biti ustrajni i vrijedni, a onda letimo...letimo, nebo nam je granica.

Filip Burić, 8. e

Letjeti bez straha

U današnjici je sve teže i teže slijediti svoje snove. Pomoću tehnologije olakšano nam je dostići neke ciljeve, zbog čega se mladi ljudi sve manje trude. Nekad je teško slijediti svoje snove i zato što nas je strah. Strah nas je neuspjeha, ali i komentara vršnjaka, roditelja, profesora... Strah nas je da ćemo biti neshvaćeni.

Unatoč tome, ja vjerujem da ne bismo trebali biti obeshrabreni. Ljudi su oduvijek imali snove i uvijek će ih imati. Mislim da bismo svi trebali letjeti prema svojim ciljevima poput Jonathana Livingstona. Cijelo mu je jato okrenulo leđa i nitko nije vjerovao u njega niti ga podržavao, no Jonathana to nije obeshrabrilo. Imao je svoj cilj i san (koji mu je bio i smisao života) i namjeravao ga je slijediti pod svaku cijenu. Mislim da svi možemo naučiti nešto od Jonathana. On je uporan, samostalan, znatiželjan i strastven. Uspijevao je i nesebično dijeliti svoje znanje s ostalima.

Voljela bih postati motivirana i uporna kao Jonathan i bez straha letjeti prema svojim ciljevima.

Karmen Brailo, 8. e

Inspirativno književno djelo

“Galeb Jonathan Livingston” inspirativno je i poticajno književno djelo. Pokazuje nam važnost samopouzdanja i autentičnosti te nas uči da uvijek slijedimo svoje snove i ne odustajemo od njih.

Kada je riječ o ciljevima, neki odmah znaju što žele i koje ciljeve žele postići. Često se događa da drugi očekuju da ispunimo njihova očekivanja, no ciljeve u životu trebamo sami postavljati. Tijekom života postavila sam si mnogo ciljeva i izazova, no naravno, bilo je i onih koje nisam uspjela postići. Mrzim odustajanje, u tome sam slična Jonathanu. Kao što on ne voli odustajati od svojih ciljeva, tako ne volim ni ja. Još otkad sam bila mala, voljela sam ples. Za razliku od Jonathana koji je ljubav prema letenju stekao sam, ja sam imala uzor. Ljubav prema plesu počela je kada sam gledala svoju stariju sestru kako pleše. Njezina strast za plesom bila je zarazna. Osjećala sam se kao da me odvela na nevjerojatan let kroz svoje izvedbe. Na početku sam se počela baviti plesom samo kao hobiem. Pohađala sam plesni klub koji mi je bio najbliži. Što je vrijeme više prolazilo, to je moja ljubav prema plesu rasla. Uskoro sam se upisala u plesnu školu. S obzirom da je to još jedna škola, bilo je vrlo zahtjevno zato što ondje također dobivamo ocjene. Mnogi vršnjaci nisu vjerovali u mene, kao ni Jonathanovo jato u njega. Govorili su kako je to previše obveza i da je besmisleno ići u dvije škole. Kada bi moji prijatelji išli van nakon škole, ja bih morala u plesnu školu. Nije uvijek bilo lako i nekoliko sam puta htjela odustati. Jonathan je bio siguran u sebe jer je znao da je najbolji u letenju, a ja nisam bila toliko sigurna. Često sam sumnjala u sebe i svoje mogućnosti. Plesna škola, isto kao i redovna, ima osnovnu i srednju školu. Za obje je potrebna audicija, no ona za srednju puno je teža. Cilj mi je bio proći audiciju i upisati se u srednju. Svi koji su mi govorili kako je plesna škola beskorisna, bili su u krivu. Prošla sam audiciju, a iste osobe, koje me nisu podržavale, kasnije su mi čestitale i govorile kako su od početka vjerovali u mene. Bila sam izuzetno ponosna jer sam vjerovala u sebe i nisam odustala od cilja.

Ne znam što će budućnost donijeti i hoću li se zauvijek baviti plesom, ali znam jedno. Najveća mi je želja baviti se onim što me usređuje i slijediti snove, u čemu me Jonathan dodatno osnažio. Trudim se ostvarivati svoje ciljeve bez obzira na tuđe mišljenje. Tijekom života letimo kroz različite faze i iskustva gradeći put prema sreći i ispunjenju.

Klea Karković, 8. d

Letim prema svojim ciljevima

Galeb Jonathan Livingston leti visoko i izdvaja se od svoje obitelji i drugih galebova. Vješt je, ambiciozan i ustrajan galeb. Na kraju priče nije postao samo dobar u letenju, nego iskusan i uzoran letač te učitelj svima koji su bili zainteresirani letjeti poput njega. Ovo djelo potaknulo me na razmišljanje o mojim mogućnostima i ciljevima. I ja sam samo jedna među letačima, a to znači da mogu letjeti i visoko i nisko. Mogu i ja tu i tamo pasti, ali i uspraviti se te glavu podignuti i pokušati ponovno. Mogu letjeti umjereno, kontrolirano i prosječno, no mogu i probijati granice i letjeti više i brže kao što je to Jonathan Livingston činio.

Trudim se i marljiva sam, no znam da mogu više, da mogu dostići i veće ciljeve i uvijek naučiti nešto novo.

Ponekad bih samo plutala na vodi i gledala sunce i oblake kako se lagano pomiču. Ipak, da samo to radim, ne bih letjela. Ništa novo ne bih naučila, stoga moram nastaviti letjeti više te učiti.

Svi mi letači trebali bismo biti takvi. Ako ponekad padnemo, to ne znači da trebamo odustati. To znači da se trebamo sabrati i pokušati ispočetka pa makar uspjeti tek iz dvadeset i osme.

Neki će biti brzi učitelji kao Jonathan Livingston, a nekima će trebati neko vrijeme da svladaju gradivo, ali uz trud i rad te volju, želju i marljivost na kraju krajeva sve će se to isplatiti.

Stoga, budimo uporni i ne odustajmo od svojih snova i ciljeva jer će naše vrijeme kad-tad doći.

Lara Đurica, 8. e

Let je simbol slobode i snage

Let je oduvijek bio simbol slobode i snage, sposobnosti da se uzleti u nebo i istraži nepoznato. Letenje je vještina koja je oduvijek fascinirala ljude, a letači su bili poštovani zbog svoje hrabrosti i spretnosti u zraku. Krila su preduvjet letenja, simbol moći i slobode, omogućuju nam da se uzdignemo iznad svakodnevnih briga i ograničenja. Jonathan iz alegorijske pripovijetke „Galeb Jonathan Livingston” bio je poseban letač koji je težio savršenstvu u letenju i istraživanju granica svojih mogućnosti. On je inspiracija mnogim ljudima koji sanjaju o letenju i postizanju svojih ciljeva. Sličnost između Jonathana i mene jest u tome što i ja težim letjeti prema ciljevima i ostvariti svoje najveće snove. Međutim, razlika između mene i Jonathana jest u načinu na koji pristupamo letenju prema svojim ciljevima. Dok je Jonathan bio posvećen letenju kao umjetnosti i načinu života, meni je ponekad teško zadržati fokus na ostvarenju nekog cilja, ponekad me i prve teškoće spriječavaju da ostvarim nešto. No, kao što je Jonathan pokazao, važno je imati hrabrosti i upornosti u ostvarivanju svojih ciljeva, bez obzira na zapreke koje nam se nađu na putu. Isto tako, bitna je poruka da treba imati vjere u sebe jer tako nam nijedna poteškoća neće biti preteška. Želja za letom prema ciljevima može nas inspirirati da budemo bolji, hrabriji i odlučniji u ostvarivanju svojih snova. Neka nam krila budu simbol slobode i moći da dosegne visine koje smo oduvijek sanjali, i neka nas Jonathanova priča podsjeti da je letenje prema svojim ciljevima moguće, samo ako imamo hrabrosti poletjeti.

Matej Ševrović, 8. e

Let prema cilju daje smisao životu

U današnjem svijetu postizanje ciljeva i ostvarenja vlastitih želja može biti izazovno. Često se susrećemo sa zaprekama poput utjecaja društva i okoline koji su ponekad obeshrabrujući. Slušamo komentare drugih o tome kako bi za nas ovo ili ono bilo bolje, no ako mi znamo svoj cilj, trebamo ga slijediti do ostvarenja. Primjer nam može biti Jonathan Livingston koji nije odustajao od svoga cilja u neograničenom letenju, čak ni kad mu je cijelo jato okrenulo leđa. Išao je dalje, iako ga nitko nije podržavao niti imao vjere u njega.

Jonathan je samostalan, uporan i strastven zato što je znao što želi. Važno je biti uporan i uvijek se kretati prema cilju jer let prema ostvarenju životnog cilja daje smisao životu.

Nika Koražija, 8. e

ONO ŠTO ME USREĆUJE NIJE TRACĀENJE VREMENA

Svatko ima ciljeve, a put prema njihovom ostvarenju često se uspoređuje s letom. Ponekad je taj let kratak i lagan, a ponekad je dug i težak ili neugodan, ali baš su ti teški letovi oni koji nam pomažu postajati sve boljom i boljom verzijom sebe.

Kao što je galeb Jonathan Livingston pronalazio put kroz nebo u cilju da usavrši vještinu letenja, tako i mi moramo pronaći put koji će nas dovesti do ostvarenja životnih želja i ambicija. To je kao naš osobni životni let koji je pun uspona i padova, no na kraju nas ipak dovede do cilja. Jonathan je taj let doživio doslovno fizički leteći kroz nebo, ali mi ga moramo ispuniti ovdje na Zemlji jer ipak mi smo na neki način piloti svog života. Imamo potpunu moć nad svojim letom te će on biti baš onakav kakvim ga mi učinimo svojim radom i trudom. Jonathan i ja slični smo po tome što oboje imamo izrazitu želju nadmašiti ograničenja i doseći nove visine. Jednostavno, oboje želimo biti što bolji u onome što volimo i u čemu smo se pronašli. Već je poznato koji je Jonathanov cilj, no i moj je u nekom smislu povezan s letenjem. Konkretno, moj je cilj moći na konju preskočiti što višu preponu. Konji su odmalena bili moja ljubav i želja mi je jednoga dana na njihovim leđima letjeti preko različitih šarenih prepreka. Put do tog dana težak je i zahtijeva žrtvovanje, volju, trud i rad. Konji su vrlo zahtjevni i treba im se posvetiti i osigurati im njegu, pažnju, a naravno i puno ljubavi jer su i oni živa bića s osjećajima. To sve zahtijeva puno vremena pa zato ponekad kad moji prijatelji idu van, ja ih moram odbiti jer se trebam pobrinuti za svog konja. Neki misle da je to glup sport ili da uopće nije sport te da samo tratim vrijeme ni zbog čega. Ja se trudim da me riječi takvih ljudi ne dotaknu, no ponekad je teško. Duboko u sebi znam da ništa što te usrećuje nije traćenje vremena te da ću, ako se stvarno potrudim, jednog dana i ja ostvariti svoj san o „letenju“ na konju.

Bitno je da samo nastavim hrabro slijediti svoje snove i neustrašivo letjeti prema njima baš kao što je to činio galeb Jonathan Livingston. To je pouka koju svi trebamo zapamtiti za cijeli život.

Rajna Barić 8. d

Nebo

I gledam nebo čisto
I slušam vjetar
Što svoje prijatelje zanosi
A oni ga poput snijega bijeli
Pokrivaju
I gledam ga sa zemlje
I mislim koliko sam malen
I gledam sunce kako zalazi
I nebo kako se crveni
I govorim mu laku noć
Jer ubrzo ću
U slatke snove poć

Franko Sertić, 8. d

Prvi let

Uzbuđenje na vrhuncu,
Adrenalin na vrhovima prstiju raste,
Srce kuca sve jače,
A zvuk u ušima biva ugašen.

Prvo polako, zatim brže i brže,
Odjednom si u zraku.
Gradić se čini tako malenim,
A rijeka tako dugačkom.

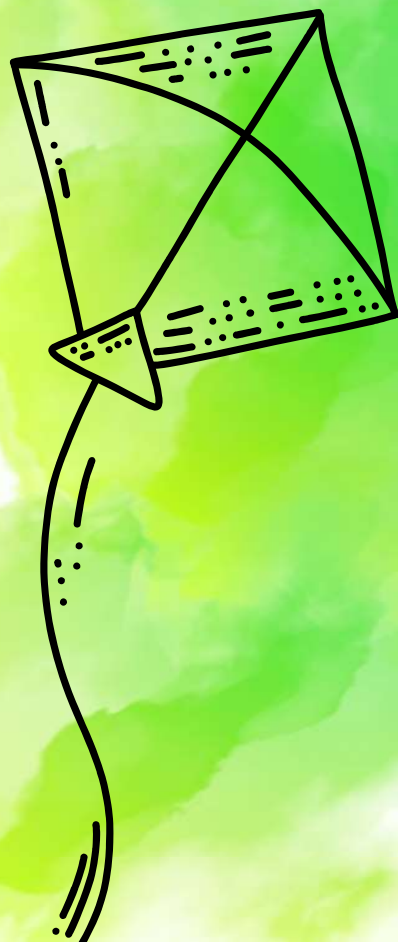
Zatim se plavo ispreplete
S nijansama bijele vate.
Tolika je mirnoća,
Kao da smo svi mi ptica jedna mala.

Lara Đurica, 8. e

Na rubu sna

Zvezdano nebo kao val se mreška
Sjena tamna kao pepeo crn
Mjesec sjajan kao kamin topli
Kročim ja kroz nebeski svod
Zvijezde me prate kao žeravica pucketava
Grad spava i čuje se šaputanje
Životinja noćnih i lutalica tihih
Dok planine nadgledaju sve
Stare gromade što vidješe zbivanja razna
Ja sjedim na rubu sna
Kraj kamina i žeravice pucketave
Mislim da čujem štošta i svašta
No to je možda samo moja mašta

Ante Musa, 8. d

Nebo puno krasnih stvari

Sjedim glavom okrenutom gore,
osjetim tople zrake,
slušam pjev razigranih ptica...
Nisu ptice jedine u zraku,
uz njih uzdižu se jastuci bijeli,
razne oblike oni tvore,
i velike i male,
pogled u njih oporavlja loše dane.
Sretno je to nebo puno krasnih stvari,
makar se nekad naljuti i postane tmurno...
Kad Sunce navečer zađe,
pojave se krijesnice nebeske,
osvijetlit će nam i ukrasiti snove.

Mia Duspara, 8. e

Danju i noću

Danju plavičasto prostranstvo
gdje oblaci slobodno plešu
dok sunce ih miluje
šapućući tajne.
Noću zvijezde kao laseri
razasute na tamnom plaštu
dok Mjesec svijetli poput svijeće
ispod koje sanjari lutaju.

Luka Andrijašević, 8. d

Slika koju obožavam

Kada sunce zalazi i ptice se vinu u nebo,
uzorak njihovih krila stvara sliku u kojoj uživam.

Slike se množe i stapaju stvarajući divan prizor
dok se nebo boji nijansama zlatnog i ružičastog.

U tišini svoga leta svaka ptica ima svoju priču
o putovanju kroz nebo, slobodi koju osjeća...

Njihov ples na vjetru, elegantan i slobodan,
kao da je stvoren za ovaj trenutak, za ovaj dan.

Klea Karković, 8. d

Ovdje gore

I gledam nebo plavo
što prostire se u beskraj...
Na vrhu planine stojim
i ne vidim kraj plavetnilu.
Ponegdje se zalijepi bijeli tračak,
ponegdje žuta mrlja...
Skrenem pogled i zelenilo vidim.
Ovdje gore mir je pravi,
tiha noć, a mirno jutro.
Što u daljinu dalje gledam,
tamo je sve bjelje.
Lara Đurica, 8. e

Zrakoplov

Leti kroz nebo
poput ptice veličanstvenih krila
ostavljajući za sobom tragove bijelog dima
što se raspršuje kao magla.
Njegovo tijelo odražava svjetlost Sunca
blistajući kao dragulj u oceanu.
U zrakoplovu prozori su kao okviri
za minijaturne slike pejzaža
koji se neprestano mijenja.

Filip Burić, 8. e

Olujno nebo

Snažni vjetrovi nose miris svježine
dok kapi poput bisera
pljušte na sve strane.

Sijevaju munje, a gromovi,
veliki i snažni, udaraju odzvanjajući
zvukovima moćnim i veličanstvenim.

Oblaci prelivevi sivom
još izgledaju meko i elegantno,
ali i moćno poput nebeskih divova.

Dok se priroda igra moćima oluje,
svjetlost munja istražuje skrivene krajolike
ostavljajući bez daha.

U trenucima kad oluja zavlada
javlja se strah i spoznaja da
u toj ljepoti leži snaga prirode.
Njezina moć i nepredvidljivost.

Tena Balon, 8. d

Nebo naše

Nebo naše visoko, beskrajno, plavo...
Oblaci plešu kao u snu,
sunca zrake miruju pa bljesnu,
svjetlo obasjava svaki cvijet,
ptice lete slobodne kao vjetar,
duge se stvaraju u bojama kiše.
Dan se gasi, noć polako dolazi...
Mjesec svijetli u tamnoj noći,
zvijezde blistaju kao dragulji.

Mia Šikić, 8. e

